

АНОТАЦІЯ

Бондар Ю. П. Управління інвестиційною діяльністю підприємницьких структур. *Кваліфікаційна робота на правах рукопису.*

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. – Житомирський національний агроекологічний університет, 2019.

Розкрито сутнісні характеристики та особливості інвестиційної діяльності підприємницьких структур. Проаналізовано і систематизовано діяльність мережевих супермаркетів, специфіка їх функціонування в Україні. Досліджена конкурентна стратегія мережі магазинів Варус. Розроблено практичні рекомендації щодо оптимізації інвестиційного портфеля підприємства. В роботі обґрунтовано науково-методичні засади і практичні рекомендації щодо удосконалення інвестиційних процесів організацій у сфері торгівлі на основі ІТ-технологій.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, інформатизація, сфера торгівлі, стратегія, торгівельна мережа.

SUMMARY

Bondar Y. P. Management of business structures investment activity. *Qualifying work manuscript.*

Qualification work for the master's degree in specialty 076 – Entrepreneurship, trade and stock exchange activity. Zhytomyr National Agroecological University, 2019.

The work describes the essential characteristics and features of investment activity of business structures. Analyzed and systematized the activities of chain supermarkets, the specifics of their functioning in Ukraine. The competitive strategy of the varus store chain is investigated. Practical recommendations on optimization of the investment portfolio of the enterprise are developed. The paper substantiates the scientific and methodological foundations and practical recommendations for improving the investment processes of organizations in the field of trade on the basis of it technologies.

Keywords: investments, investment activity, informatization, trade sphere, strategy, trade network.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР.....	6
Висновки до розділу 1.....	10
РОЗДІЛ 2. ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТОРГІВЛІ.....	11
Висновки до розділу 2.....	20
РОЗДІЛ 3. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЯК НАПРЯМ ОПТИМІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	22
Висновки до розділу 3.....	27
ВИСНОВКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТКИ.....	33

ВСТУП

Актуальність теми. Динаміка інвестиційних процесів визначає розвиток держави, структурні та якісні зміни та механізм оновлення виробництва і створення ринкової інфраструктури. Інтенсивність інвестування є каталізаторів, активатором та рушійною силою процесів відтворення. Вибір складових інвестиційного портфеля, методів управління інвестиційними процесами визначає результативність суспільно-економічних явищ та є актуальною складовою суспільного буття.

Інвестиційна діяльність є в межах сфери інтересів таких дослідників як О. Білорус, В. Євдокименко, Т. Ковальчук, А. Колот, О. Плотніков, Ю. Зайцев, І. Каленюк, Ю. Лопатинський, М. Малик, А. Наливайко, Т. Циганкова, та інші. Питанням фінансового аналізу інвестиційної діяльності та кредитно-облікового забезпечення присвятили свої праці І. Бланк, Ю. Коваленко, О. Ляхова, А. Пересада, С. Онікієнко, Механізмам розвитку інвестиційно-портфельної теорії належать розробки Е. Величка, В. Ковальова, А. Мертенса, С. Прилипка, Ю. Рубіної, В. Савчука, Н. Ушакової, В. Шапіра, В. Шеремета, С. Шуміліна, та ін. Динамічний розвиток сучасного ринкового середовища потребує подальших досліджень.

Мета й завдання кваліфікаційної роботи. Мета роботи полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад реалізації інвестиційної політики підприємницькими структурами. В процесі дослідження для досягнення поставленої мети вирішувалися такі завдання:

- вивчити сутність, види та методичні основи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємств;
- визначити пріоритетні напрями реалізації інвестиційної діяльності підприємств сфери торгівлі;
- обґрунтувати напрями інвестиційної діяльності підприємницьких структур в системі підприємницького середовища.

Предметом кваліфікаційної роботи є теоретичні, методологічні та прикладні аспекти реалізації інвестиційної діяльності підприємств сфери торгівлі. **Об'єктом дослідження** є процес формування інвестиційної стратегії підприємств сфери торгівлі в умовах конкуренції.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є системно-синергетичний підхід в управлінні соціально-економічними процесами та основні положення економічної теорії. У дослідженні використано такі методи: *термінологічний аналіз та методи формальної логіки* – для уточнення понятійного апарату та класифікації видів інвестицій; *історико-економічний та ретроспективний* – для вивчення динаміки явищ та процесів у системі інвестиційної діяльності торговельних підприємств; *статистико-економічні та математичні методи* – для побудови економіко-математичної моделі розвитку інвестиційної діяльності та прогнозних параметрів розвитку досліджуваного підприємства.

Перелік публікацій автора за темою дослідження. Матеріали IV Міжнародного науково-практичного форуму «Інтелектуальна економіка в умовах суспільних трансформацій» (25 жовтня 2018 р.) на тему – Інтелектуальний капітал у регулюванні діяльності підприємницьких структур; Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські виміри сталого розвитку» (23–24 квітня 2019) на тему – Сталий розвиток та становлення підприємницької діяльності; Збірник Матеріалів XV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Наука. Молодь. Екологія – 2019» (16 травня 2019 р.); Розвиток сімейної політики міста: статті, за результатами Всеукраїнської науково-практичної конференції (17 травня 2019 р.); Наукові читання – 2019 (збірник тез доповідей науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та молодих вчених ННІ економіки та агробізнесу) на тему – Перспективи інвестицій у ринок праці: регіональні аспекти реформування системи агробізнесу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні, методичні та прикладні результати дослідження можуть бути використані вітчизняними підприємствами сфери торгівлі в процесі формування інвестиційної політики та інвестиційної стратегії розвитку підприємств.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 46 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 33 сторінках комп'ютерного тексту, містить 5 таблиць і 2 рисунки.

ВИСНОВКИ

Дослідження сутності та особливостей інвестиційної діяльності проводилось на прикладі мереж торгівельних магазинів Варус. Проведене дослідження дозволяє сформувавши характеристику суб'єкта підприємництва загалом та організаційно-економічну зокрема. Здійснено комплексне обстеження діяльності підприємства, що дало можливість відмітити такі позиції: організаційна структура організації є прозорою; регулювання трудових відносин між працівниками здійснюється на основі установчого договору та строкових договорів між працівниками і адміністрацією; у взаємовідносинах із усіма зацікавленими сторонами (партнерами, замовниками, постачальниками та співробітниками) керівництво суб'єкта підприємництва прагне до ясності, взаєморозуміння та коректності; підприємство проводить виважену кадрову політику, що направлена на залучення персоналу для покращення операційної діяльності та бажання зберегти постійних співробітників за рахунок стимулювання їх праці та підвищення мотивації. Аналізуючи фінансову діяльність підприємства було встановлено, що рентабельність власного капіталу становить 224%, оборотність власного капіталу 24 рази, частка ринку 35%, у сегментах вища.

Проаналізувавши все сказане вище, можна зробити висновки про те, що ТОВ «Омега» є прибутковим, та має досить високі показники економічного зростання. Організаційний рівень управління інноваційною діяльністю товариства на теперішньому етапі розвитку має значний інноваційний потенціал, що визначає ефективність результатів діяльності та подальший розвиток підприємства, хоча підприємство в 2017 році скоротило витрати на інноваційну діяльність на 2,4%, чистий прибуток від інвестиційної діяльності впав на 0,3%, кількість спеціалістів в інноваційній сфері зменшилась на 0,2%. ТОВ «Омега» вбачається підприємством інвестиційно привабливим. Підприємство є рентабельним та фінансово незалежним. Фінансовий стан ТОВ «Омега» сприятливий. Мережа супермаркетів Варус має високі позиції на ринку, за рахунок ефективної маркетингової політики.

Побудована модель показує наявність нестійкої залежності між показником фінансового результату діяльності підприємства (виручка) галузі та

собівартістю виробництва та нагромадженими відходами. Статистичний показник зв'язку $R-squared = 0,999937 \geq 1$, що свідчить про можливий зв'язок у моделі. Модель є адекватною, оскільки загальне $P-value(F) = 0.020493$. Запропоновано заходи із вдосконалення нормативно-правового регулювання, а саме: щоквартально на основі статистичних спостережень здійснювати моніторинг діяльності магазинів за показниками витрат, податків, доходів і встановлювати обсяг реінвестицій; контролювати цільове використання коштів, звільнених від оподаткування, для впровадження екологічно чистих технологій. Система стимулювання має бути розрахована на кілька років (бажано не менше двох) для забезпечення максимально стислих термінів її проведення.

Збір та представлення інформації, що характеризує інвестиційну діяльність, доцільно зводити за групами діяльності, користувачами, обсягами інвестування. Після укладання договору про інвестування автоматизація інформаційних потоків дозволяє прискорити процес її обміну між користувачами, а також з'являється можливість її періодичної обробки (за періодами фіксації), аналізу в динаміці з метою виявлення тенденцій розвитку об'єкту інвестування, контролю розходжень поточних показників проміжних та кінцевих результатів з плановими. Автоматизація управління інформаційними потоками спрощує процес порівняння парламентів оцінювання за наявності декількох незалежних джерел, а також дозволяє сформувати інформаційну систему, яка за наявності понад одного об'єкту інвестування полегшує процес формування зведених відомостей про стан інвестиційної діяльності в цілому, що є важливим для внесення корегувань щодо прийнятих управлінських рішень та коректування наявних грошових потоків, а також оцінки реінвестування задіяних об'єктів інвестування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анискин Ю. П. Управление инвестициями: учеб. пособие – 3-е изд., стер. М.: Омега-Л. 2007. 191 с.
2. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: Підручник / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва. К.: КНТЕУ. 2003. 236 с.
3. Бондар Ю. П. Інвестиційна діяльність підприємств сфери торгівлі. *Становлення механізму публічного управління розвитком територій як пріоритет державної політики децентралізації*: зб. наукових праць. Житомир: ЖНАЕУ, 2019. С. 368–371.
4. Бондар Ю. П., Бевзюк Т. В. Родові поселення як механізм розвитку підприємництва на сільських територіях. *Наука. Молодь. Екологія – 2019: Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених* (Житомир, 16 травня 2019 р.). Житомир: ЖНАЕУ. 2019. С. 15–17.
5. Бондар Ю., Бевзюк Т. Сталий розвиток та становлення підприємницької діяльності: *Європейські виміри сталого розвитку: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (Київ, 23–24 квітня 2019). Київ: НУХТ. 2019. С. 16–17.
6. Бондар Ю. П. Інтелектуальний капітал у регулюванні діяльності підприємницьких структур. *Інтелектуальна економіка в умовах суспільних трансформацій: Матеріали IV Міжнародного науково-практичного форуму* (Житомир, 25 жовтня 2019 р.). Житомир: ЖНАЕУ. 2019.. С. 190–193.
7. Бондар Ю. П. Перспективи інвестицій у ринок праці: регіональні аспекти реформування системи агробізнесу. *Наукові читання – 2019 (збірник тез доповідей науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та молодих вчених ННІ економіки та агробізнесу)*. ЖНАЕУ, 2019. С. 75–77.
8. Борщ Л.М. Інвестування: Теорія і практика: Навч. Посібник. / Л.М. Борщ, С.В. Герасимова. 2-ге вид., пер. і доп. К.: Знання. 2007 685 с.
9. Боярко І.М., Гриценко Л.Л. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб.. К.: Центр учбової літератури, 2011. 400 с.
10. Гончаров А. Б. Інвестування: Навч. посібник. Х.: ВД «Інжек». 2004. 240с.
11. Господарський кодекс України: чинне законодавство зі змінами та

допов. станом на 1 верес. 2010 р.: (відповідає офіц. текстові). К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2010. 192 с.

12. Гриньова В.М. Інвестування: Підручник. К.: Знання. 2008. 452 с.

13. Гриньова. В.М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / В.М. Гриньовз. В.О. Коюда. Т.І. Лепенко 2-е вид., виправ, і доп. Харків: ІНЖЕК. 2005. 664 с.

14. Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко О.Г. Інвестування: Навч. Посіб.. К.: Видавничий дім «Комп'ютерпрес». 2001. 364 с.

15. Державний комітет статистики України. Офіційний сайт URL: www.ukrstat.gov.ua

16. Докієнко Л.М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Л.М. Докієнко, В.В. Клименко, Л.М. Акімова. К.: Академвидав. 2011. 408 с.

17. Дука А.П. Теорія і практика інвестиційної діяльності «Інвестування: Навчальний посібник. К.: Каравела. 2007. 424 с.

18. Емельянов Г. В., Стрельцов А. А. Проблемы обеспечения безопасности информационного общества. *Информационное общество*. 1999. Вып. 2. С. 15–17.

19. Игонина Л. Л. Инвестиции: учебник/ Л.Л. Игонина 2-е изд., перераб. И доп. (ГРИФ). М.: Магистр. 2008 . 749 с.

20. Інвестиційний менеджмент: Навч. посіб. [В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда, Ю.М. Великий]. Х.: Інжек, 2006. 664 с.

21. Інвестування: Навч. метод, посібник для самостійного вивчення дисципліни / А.А. Пересада та ін. К.: КНЕУ. 2001. 251 с.

22. Інвестування: Підручник/ В.М. Гриньова, В.О. Коюда Т. І. Лепейко, О.П. Коюда. К.: Знання. 2008 452 с.

23. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: Навч. посібник. К.: Центр навчання літератури. 2004. 376 с.

24. Мескон М., Альберт М., Хедоурі Ф. Основы менеджмента, 3-е издание: Пер. с англ. М.: ООО “И. Д. Вильямс”. 2007. 672 с.

25. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. *Українська інвестиційна газета*. 1998. 21 квітня.

26. Мойсеєнко І.П. Інвестування: навч. посіб.. К.: Знання. 2006. 490 с.

27. Основні показники роздрібної торгівлі в Україні. Державний комітет статистики України. Офіційний сайт. URL <http://www.ukrstat.gov.ua/>

28. Офіційний сайт мережі супермаркетів VARUS. URL <https://varus.ua/uk/about-company>
29. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. К.: Лібра. 2002. 472с.
30. Податковий Кодекс України. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
31. Правик Ю.М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. К.: Знання. 2007. 431 с.
32. Про державну таємницю. Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // ВВР України. 1994. №16. ст. 93.
33. Про інвестиційну діяльність. Закон України. . *ВВР України*. 1991. N 47. ст. 646. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
34. Про інноваційну діяльність. Закон України. *ВВР України*. 2002. N 36. ст. 266. (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
35. Про іноземні інвестиції. Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2198-12>.
36. Про режим іноземного інвестування/ Закон України/ URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.
37. Скібіцький О.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / О.М. Скібіцький. К.: Центр учбової літератури. 2009. 408 с.
38. Соснін О.В. Місце інформаційної діяльності в інноваційній моделі розвитку економіки України. *Стратегічна панорама*. 2004. № 1. С. 170–176.
39. Стрельцов А. А. Актуальные проблемы обеспечения информационной безопасности. *Факт*. 2003. №11. URL: <http://www.fact.ru/www/arhiv11s7.htm>
40. Татаренко Н.О. Теорія інвестицій: Навч. посібник / Н.О. Татаренко, А.М. Підручник. К.: КНЕУ. 2000 160 с.
41. Федоренко В.Г. Інвестиційний менеджмент. К.: МАУП, 1999. 184 с.
42. Федоренко В.Г. Іноземне інвестування економіки України. Навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 272 с.
43. Худавердієва В. А. Стратегія залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Фінанси України*. 2010. № 6. с. 62–71.
44. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: Навч. посіб.. К.: Знання-Прес. 2003. 622 с.

45. Шерстюк В.П. Проблемы информационной безопасности в современном мире. *Информационно-коммуникационных технологии в образовании*. URL: <http://www.ict.edu.ru/ft/002471/sherstjuk.pdf>

46. Plotnikova M. F., Bondar U. P. Development of youth policy through the implementation of the idea of “Family homestate”. *Розвиток сімейної політики міста: статті, за результатами Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Бровари, 17 травня 2019 р.). / Ред кол.: Романенко О. А. та ін. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2019. С. 52–57.